

SHA-plan

HJELMELAND KOMMUNE

Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Prosjekt: Bjødnabu lysløype

Type kontrakt:	Bygg og anlegg – NS 8407 Totalentreprise
Byggherre:	Hjelmeland kommune
Kontraktsperiode:	2026

Innhold

1. Formål.....	3
2. Målsetning.....	3
3. Prosjektorganisasjon	3
4. Entrepriseform	3
5. HMS og Vernearbeid	3
6. Prosjektbeskrivelse.....	4
6.1. Generelt	4
6.2. Spesielle forhold ved anleggsplassen	4
6.3. Anleggsområdet.....	4
7. Prosjekteringsfasen	4
8. Fremdriftsplan	4
9. Organisasjonskart.....	5
10. Personlig verneutstyr	6
11. Innretninger på arbeidsplassen inklusive riggarealer	6
11.1. Brakker, containere, lagringsplasser og parkering	6
11.2. Utstyr for førstehjelp og brannslukking	6
11.3. Avfallshåndtering	6
11.4. Renhold	6
11.5. Opprydning utvendig	6
11.6. Ytre miljø.....	7
12. Risikoforhold og spesifikke tiltak.....	7
12.1. Overordnede risikoforhold, jfr. Byggherreforskriften § 8.....	7
12.2. Styrende dokumenter	8
12.3. Risiko som følge av prosjektets utforming.....	8
13. Avvik og avviksbehandling.....	11
14. Informasjonsrutiner.....	12
15. Varslingsrutiner	12
16. Oversiktslister.....	12
17. Byggherrens oppfølging av SHA-planen i gjennomføringsfasen	13
Bilag 1 – Rapport om uønsket hendelse.....	14
17.1. UØNSKET HENDELSE	14
17.1.1. DATO:	14
Bilag 2 – Varslingsplan for ulykker og nestenulykker	15

1. Formål

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-planen) utarbeides for å ivareta Byggherreforskriftens § 7. Byggherren, eller Byggherrens representant, har ansvar for at SHA-planen med vedlegg distribueres til entreprenørene og er tilgjengeliggjort og gjort kjent på arbeidsplassen.

2. Målsetning

Anleggsarbeidene skal gjennomføres med en målsetning om å unngå å påføre mennesker og omgivelser sykdom og skade.

Arbeidet med å forhindre skader og ulykker skal ikke prioriteres lavere enn produksjonsoppgaver.

Alle nestenulykker skal rapporteres og følges opp i henhold til gjeldende bestemmelser.

Enhver virksomhet som får tildelt oppdrag skal ha og praktisere et internkontrollsystem inklusive dokumentasjon i samsvar med internkontrollforskriften.

Byggherren forventer at alle parter i prosjektet bidrar til å oppnå denne målsetningen.

3. Prosjektorganisasjon

Navn:	Rolle:	Firma/Avdeling/Etc.:
Kenneth Meland	Byggherre	Hjelmeland kommune
Namn	SHA-koordinator prosjektering	Hjelmeland kommune
Namn	SHA-koordinator utførelse	Hjelmeland kommune
Namn	Entreprenør	
Namn	Anleggsleder	
Namn	Hovedverneombud entreprenør	
Namn	Verneombud entreprenør	

Det bekreftes at SHA-koordinatoren har nødvendig kunnskap om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, inkludert arbeidsmiljølovgivningen, og praktisk erfaring fra bygge- eller anleggsarbeid i tråd med Byggherreforskriften § 13.

Det foreligger en skriftlig avtale mellom Byggherren og SHA-koordinatoren i henhold til Byggherreforskriften § 13.

4. Entrepriseform

Entrepriseformen er en totalentreprise etter NS 8407 med presiseringer.

5. HMS og Vernearbeid

Entreprenør har ansvaret for samordning av verne- og miljøarbeidet for de enkelte virksomheter på anleggsplassen. Entreprenør skal, blant annet, sørge for at det blir gått regelmessige vernerunder på anleggsplassen. Avvik skal i protokollen ha en gitt frist for utbedring og ansvarlig person. Det skal overfor Byggherren dokumenteres/rapporteres at avvik blir lukket innen fristen.

Andre sikkerhetstiltak, for eksempel egne sikkerhetsmøter, avholdes etter behov.

6. Prosjektbeskrivelse

6.1. Generelt

Byggherren skal opparbeide en oppgradering av Bjødnabu skiløype, hvor dagens skiløype befinner seg ved Bjødnabu.

Følgende er hovedelementene i tiltaket:

- Grunnarbeider.
- Planering og klargjøring for legging av geonett og fiberduk klasse 3.
- Legging av pukk og gruslag på løypen.
- Ta vare på eksisterende drenering og stikkrenner. Eventuelt forlenge eksisterende stikkrenner. Legge nye overvannsledninger/stikkrenner.
- Bytte ut lysarmatur i lysmaster.
- Etablering av stengsel/port.

6.2. Spesielle forhold ved anleggsplassen

Under hele anleggsperioden må en ta hensyn til myke trafikanter, trafikk, landbruk og aktivitet i nærhet til prosjektområdet, de skal ikke hindres i sitt daglige virke.

6.3. Anleggsområdet

Bruk av områder og krav knyttet til bruk av dette, som er nødvendige for gjennomføringen av anleggsarbeidene, må ivaretas av entreprenør.

7. Prosjekteringsfasen

I prosjekteringsfasen består prosjektgruppen av:

Navn:	Firma/Avdeling/Etc.:
Jarle Mjøhlhus	Hjelmeland I.L.
Ola Sørensen-Mjøhlhus	Hjelmeland I.L. / Hjelmeland kommune
Erlend Widerøe	Hjelmeland I.L.
Kenneth Meland	Hjelmeland kommune

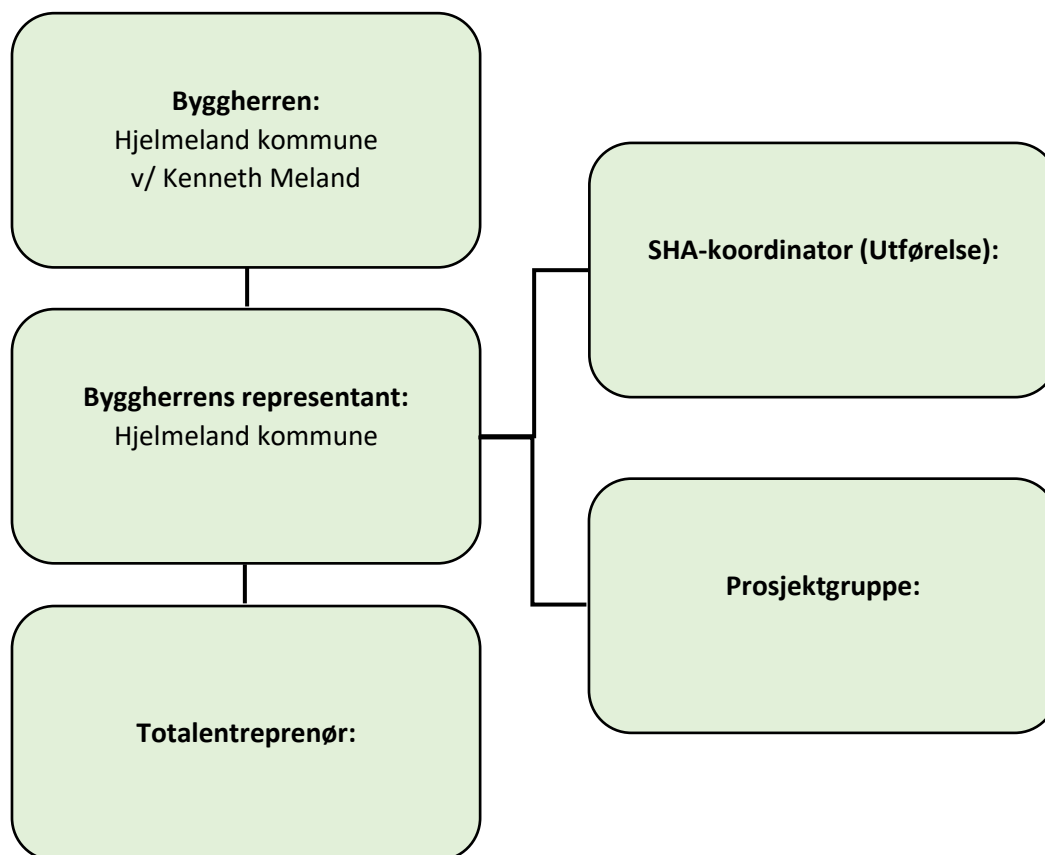
8. Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen skal beskrive når og hvor de ulike arbeidsoperasjonene skal utføres, og ta hensyn til samordning av de forskjellige arbeidsoperasjonene.

I fremdriftsplanen skal det være avsatt tilstrekkelig tid til prosjektering og utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjonene.

Entreprenør er ansvarlig for utarbeidelse av en forsvarlig fremdriftsplan og skal gjøres tilgjengelig for partene.

9. Organisasjonskart

10. Personlig verneutstyr

Ved arbeider som innebærer fare for helseskader, skal personlig verne- og sikkerhetsutstyr brukes. Som eksempler nevnes følgende: hørselvern, hjelm, vernebriller, vernetøy, arbeidshansker, vernesko, åndedrettsvern og sikkerhetsbelte med line.

Følgende verneutstyr er, som minimum, påbudt ved arbeid for Hjelmeland kommune:

- Hjelm
- Vernesko
- Vernetøy (kjeledress, delt kjeledress (jakke og bukse) eller lignende)
- Vernebriller
- Hørselvern (skal brukes ved behov og være lett tilgjengelig på anleggsplassen)
- Formålsriktige arbeidshansker

Verneutstyr skal være CE-merket.

Arbeidsklær skal være CE-merket etter høyeste synlighetsklasse, klasse 3, i henhold til ISO 20471.

Påbud om hjelm kan bare rent unntaksvis fravikes etter avtale med Byggherren.

Påbud om hjelm gjelder alle som etter avtale med byggeledelsen eller anleggsledelsen utfører arbeid eller av andre grunner oppholder seg på anleggsplassen, for eksempel representanter for kommunale enheter, kabeletater/selskaper, leder på befaring osv.

11. Innretninger på arbeidsplassen inklusive riggarealer

11.1. Brakker, containere, lagringsplasser og parkering

Entreprenøren skal innrette seg på avtalte områder, eventuelt tilegne seg andre områder etter behov. Arealene skal, etter behov og der det er relevant, innrettes med kjøreveier, gangpassasjer, lagringsområder, avfallsplasser osv. på en måte som ved naturlig bruk gir god trygghet og sikkerhet for alle brukere.

11.2. Utstyr for førstehjelp og brannslukking

Førstehjelpsutstyr og brannslukningsutstyr skal plasseres på strategiske steder, minimum i det omfang som beskrevet i gjeldende lov og forskrift.

11.3. Avfallshåndtering

Med hjemmel i forurensningsloven er det gitt en rekke forskrifter som skal følges. Dette skal sikre en forsvarlig oppsamling/sortering og lagring av avfall. Videre skal avfall i størst mulig grad leveres til gjenvinning og ikke til deponi.

Entreprenør skal i HMS-planen for anlegget ta med et punkt om hvordan avfallshåndteringen er tenkt gjennomført.

11.4. Renhold

Det skal i brakker for mannskaper foretas regelmessig og tilfredsstillende renhold og opprydning.

11.5. Opprydning utvendig

Anleggsplassen skal til enhver tid holdes ryddig, særlig i forhold til sikkerheten for anleggspersonell, men også med hensyn til naboer, besøkende osv.

11.6. Ytre miljø

Det skal utvises hensyn til omgivelsene med tanke på luftforurensning og avrenning. Videre må det påsees at ikke naboer og andre sjeneres unødvendig av støv, støy, rystelser, etc. Anleggsskilting og i særdeleshet skilting og avsperring i forbindelse med omkjøringer skal til enhver tid være i fullgod stand.

12. Risikoforhold og spesifikke tiltak

12.1. Overordnede risikoforhold, jfr. Byggherreforskriften § 8

Nr.:	Risikoforhold:	Er risikoforholdet relevant?: (Ja)
1.	Arbeid nær installasjoner i grunnen	Ja
2.	Arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner	Nei
3.	Arbeid på steder med passerende trafikk	Ja
4.	Arbeid hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras eller synke i gjørme	Ja
5.	Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff	Ja
6.	Arbeid i sjakter, underjordisk masseforflytning og arbeid i tunneller	Nei
7.	Arbeid som innebærer fare for drukning	Ja
8.	Arbeid i senkekasser der luften er komprimert	Nei
9.	Arbeid som innebærer bruk av dykkerutstyr	Nei
10.	Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander	Ja
11.	Arbeid som innebærer riving av bærende konstruksjoner	Nei
12.	Arbeid med montering eller demontering av tunge elementer	Nei
13.	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner	Ja
14.	Arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov- eller forskriftsfestet krav til helsekontroll	Ja
15.	Arbeid med ioniserende stråling som krever at det utpekes kontrollerte eller overvåkede soner	Nei
16.	Arbeid som innebærer brann- og eksplosjonsfare	Ja

12.2. Styrende dokumenter

Det presiseres at Byggherrens vurdering/opplisting av risikoutsatte arbeidsoperasjoner og styrende dokumenter ikke er uttømmende og at den utførende selv har et klart ansvar for å tenke igjennom og ivareta sikkerheten, også for uforutsette/uteglemte risikoarbeider.

Byggherren vil kreve at entreprenørens forslag til håndtering av risikoutsatte arbeidsoperasjoner blir fremlagt, men er ikke til Byggherrens godkjenning.

Nr.:	Lov, forskrift, dokument osv.:	Referanse:
1.	Arbeidsmiljøloven	LOV-2005-06-17-62
2.	Forurensningsloven	LOV-1981-03-13-6
3.	Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav	FOR-2011-12-06-1357

12.3. Risiko som følge av prosjektets utforming

Byggherren vurderer følgende arbeider som risikoutsatte:

Nr.:	Risikoforhold:	Negativ konsekvens:			Miljøbelastende:
		Stor:	Middels:	Liten:	
1.	Arbeid nær installasjoner i grunnen			X	X
2.	Arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner			X	X
3.	Arbeid på steder med passerende trafikk			X	
4.	Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander		X		
5.	Arbeid med montering eller demontering av tunge elementer			X	
6.	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner			X	X
7.	Arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov- eller forskriftsfestet krav til helsekontroll			X	X
8.	Arbeid som innebærer brann- og eksplosjonsfare		X		X
9.	Arbeid nær turområde		X		
10.	Arbeid med transport av materiell og personell.		X		
11.	Arbeid som er tungt/eller ensformig		X		
12.	Arbeid med eller nær roterende maskiner		X		
13.	Arbeider nær høyspentledninger og elektriske installasjoner			X	

Risiko/tiltaksanalyse

Nr.:	Arbeidsoperasjon:	Risiko:	Tiltak:	Ansvarlig:
1.	Arbeid nær trafikk	<ul style="list-style-type: none"> - Materiell skade - Graving og legging kabel og jording. - Fare for påkjørsel pga. nærhet av trafikkert veg. 	<ul style="list-style-type: none"> - Personlig verneutstyr. - Trafikkavvikling i henhold til godkjent plan. - Arbeidslaget må være oppmerksomme på trafikk og ferdsel. 	Entreprenør/ Leverandør
2.	Arbeid som genererer støy, støv, avdamping og vibrasjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Hørselskade - Skade i luftveier - Kjemisk skade - Vibrasjonsskader 	<ul style="list-style-type: none"> - Stoppe arbeidene ved behov. - Bruk av korrekt verneutstyr. - Forhindring av støvutvikling. - Unngå avdampingspunkter og tiltak for reduksjon av potensiell avdamping. - Redusere bruk av utstyr som medfører vibrasjon for personell. 	Entreprenør/ Leverandør
3.	Arbeid som kan føre til klemskader	<ul style="list-style-type: none"> - Løfteoperasjoner - Arbeid med/rundt maskineri - Arbeid med/rundt materiell og utstyr 	<ul style="list-style-type: none"> - Holde en sikkerhetsavstand til potensielt farlig arbeid/operasjoner og maskineri. - Bruk av korrekt verneutstyr. 	Entreprenør/ Leverandør
4.	Arbeid med/nær strømførende ledninger/høyspentledninger/elektriske installasjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeid med/nær elektriske installasjoner og elektrisk utstyr - Graving over kabler som fører til kortslutning og strømskader på personell og utstyr - Fremgraving av gammel høyspentkabel - Fare for kabel kan eksplodere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Benytte utstyr med isolasjon mot strøm. - Arbeid med elektriske installasjoner utføres av autorisert personell. - Bruk av korrekt verneutstyr. - Gjennomføre gravemelding og kabelpåvisning, og merke disse tydelig. - Utøve forsiktighet ved graving i nærhet til kabler. - Koordinere og samordne med netteier. - Nær-ved-avtale - Utarbeide SJA 	Entreprenør/ Leverandør

Nr.:	Arbeidsoperasjon:	Risiko:	Tiltak:	Ansvarlig:
5.	Arbeid som kan lede til fallende gjenstander	<ul style="list-style-type: none"> - Løfteoperasjoner - Arbeid med/rundt løfteoperasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> - Holde sikkerhetsavstand til potensielt fallende gjenstander og unngå energiretningen til disse. - Ikke gå under hengende last. - Sperre av området under der det foregår arbeid i høyden. 	Entreprenør/ Leverandør
6.	Arbeid som kan føre til brann- og eksplosjonsfare	<ul style="list-style-type: none"> - Høye temperaturer 	<ul style="list-style-type: none"> - Holde avstand til farlige punkter. - Bruk av korrekt verneutstyr. - Sjekke at barrierer er inntakte. 	Entreprenør/ Leverandør
7.	Arbeid som kan utsette personer for kjemiske stoffer	<ul style="list-style-type: none"> - Eksponering mot helsefarlige kjemikalier/stoffer 	<ul style="list-style-type: none"> - Bruk/håndtering av helsefarlige kjemikalier/stoffer skal gjennomføres av kvalifisert personell. - Personell må gjøre seg kjent med og følge instruksene som fremkommer av datablad for det aktuelle kjemikalie/stoffet før bruk/håndtering av dette. 	Entreprenør/ Leverandør
8.	Kommunikasjon på arbeidsplassen	<ul style="list-style-type: none"> - Fare for misforståelser pga. mangelfulle norskkunnskaper 	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjonen i prosjektet skal foregå på norsk. - Alle entreprenører/leverandører må ha minst en person som er norsktalende tilstede på anlegget når det foregår arbeider. 	Entreprenør/ Leverandør
9.	Håndtering av olje og drivstoff	<ul style="list-style-type: none"> - Utslipp til vann og land 	<ul style="list-style-type: none"> - All håndtering skal planlegges på forhånd. 	Entreprenør/ Leverandør

Nr.:	Arbeidsoperasjon:	Risiko:	Tiltak:	Ansvarlig:
10.	Arbeid nær turområde	<ul style="list-style-type: none"> - Graving av grøft/legging av kabel nær turområde. Fare for personskade. - Graving og annet arbeid nær turområde. 	<ul style="list-style-type: none"> - Avsperring, varsling og lede tredje personer utenfor arbeidsområde. - Opprettholde sikkerhetsavstander. - God kommunikasjon med bakkepersonell. - Gjør plassering av nødstoppe til maskin kjent med personell. 	Entreprenør/ Leverandør
11.	Arbeid med transport av materiell og personell.	<ul style="list-style-type: none"> - Transport av materiell og personell i offentlig vei. Påkjørsel. 	<ul style="list-style-type: none"> - Følge arbeidsvarsling og skilting. 	Entreprenør/ Leverandør
12.	Arbeid som er tungt/eller ensformig	<ul style="list-style-type: none"> - Graving, legging av kabel. Belastningsskader. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ta hyppige pauser, bruke riktig løfteutstyr, riktig arbeidsteknikk. 	Entreprenør/ Leverandør
13.	Arbeid med eller nær roterende maskiner	<ul style="list-style-type: none"> - Graving av grøft. Fare for påkjørsel, gravearm kan skade personell og materiell. 	<ul style="list-style-type: none"> - Avsperring. Opprette sikkerhetsavstander. God kommunikasjon med bakkepersonell. Gjør plassering av nødstoppe til maskin kjent med utførende personell. 	Entreprenør/ Leverandør
14.	Arbeider nær høyspentledninger og elektriske installasjoner	<ul style="list-style-type: none"> - Graving av HS-kabel. Fare for å skade på eksisterende infrastruktur 	<ul style="list-style-type: none"> - Påvisning av kabler, gravemelding. - Sette høyde/lengde begrensninger på gravemaskin. 	Entreprenør/ Leverandør

13. Avvik og avviksbehandling

For å forhindre alvorlige uhell skal alle parter se sitt ansvar i SHA-arbeidet.

Avvik fra SHA-planen skal rapporteres av den som oppdager forholdet.

Brudd på gjeldende SHA-bestemmelser regnes som avvik og skal registreres og gjennomgås for å forhindre gjentatt avvik og alvorlige uhell, evt. ved gjennomføring av tiltak. Gjentatte avvik fra gjeldende bestemmelser kan medføre bortvising fra anleggsområdet.

Med bakgrunn i analysen av årsaken til et avvik, skal korrigerende og forebyggende tiltak iverksettes.

Avvik skal alltid rapporteres på eget skjema, se bilag 1 i dette dokumentet.

SHA-koordinator skal følge opp alle avvik, det vil si å påse at avvikene blir behandlet og lukket.

Byggherrens representant har beslutningsmyndighet til å lukke avvikene.

14. Informasjonsrutiner

Entreprenøren må informere sine ansatte og eventuelle underentreprenører om Byggherrens SHA-plan og egen HMS-plan.

15. Varslingsrutiner

Det er utarbeidet en egen varslingsplan for anleggsplassen, se bilag 2 i dette dokumentet.

Entreprenør skal legge til ytterligere opplysninger inn i varslingsplanen og sørge for at den er synlig og tilgjengelig på arbeidsplassen, samt at alle som utfører arbeid på plassen er kjent med denne. Varslingsplanen skal også finnes i SHA-permen på anleggsplassen.

Varslingsplanen skal være synlig oppslått på strategiske steder og eventuelt bæres med i lomme på arbeidstøy eller futteral for mobiltelefon.

16. Oversiktslister

Jfr. Byggherreforskriften § 15 skal det føres oversiktsliste over alle som utfører arbeid på anleggsplassen.

Oversiktslisten skal føres elektronisk, kontrolleres daglig og inneholde følgende opplysninger:

- Navn og adresse på anleggsplassen
- Navn på Byggherren
- Navn på arbeidsgivere eller enmannsbedrifter eller for innleide arbeidstakere navnet på innleievirksomheten
- Organisasjonsnummer for registreringspliktige virksomheter
- Navn, fødselsdato og HMS-kortnummer på alle som utfører arbeid på anleggsplassen.

Listene skal være tilgjengelige og skal på oppfordring vises til arbeidsgiveren, verneombudet, Arbeidstilsynet og skattemyndighetene.

17. Byggherrens oppfølging av SHA-planen i gjennomføringsfasen

Jfr. Byggherreforskriften § 14 d) skal SHA-koordinatoren for gjennomføringsfasen påse at SHA-planen blir fulgt. I den anledning vil det blant annet kreves aktuell, skriftlig rapportering fra entreprenøren. SHA-koordinatoren vil også påse at det avholdes vernerunder m/protokoll, hvor avvik skal gis en frist og ansvarlig for lukking, som igjen rapporteres til SHA-koordinatoren.

SHA-planen skal tilpasses under arbeidets gang, og det skal fortløpende avgjøres hvilken virksomhet som er hovedvirksomhet på anleggsplassen og som har ansvaret for samordning av verne- og miljøarbeidet.

Bilag 1 – Rapport om uønsket hendelse

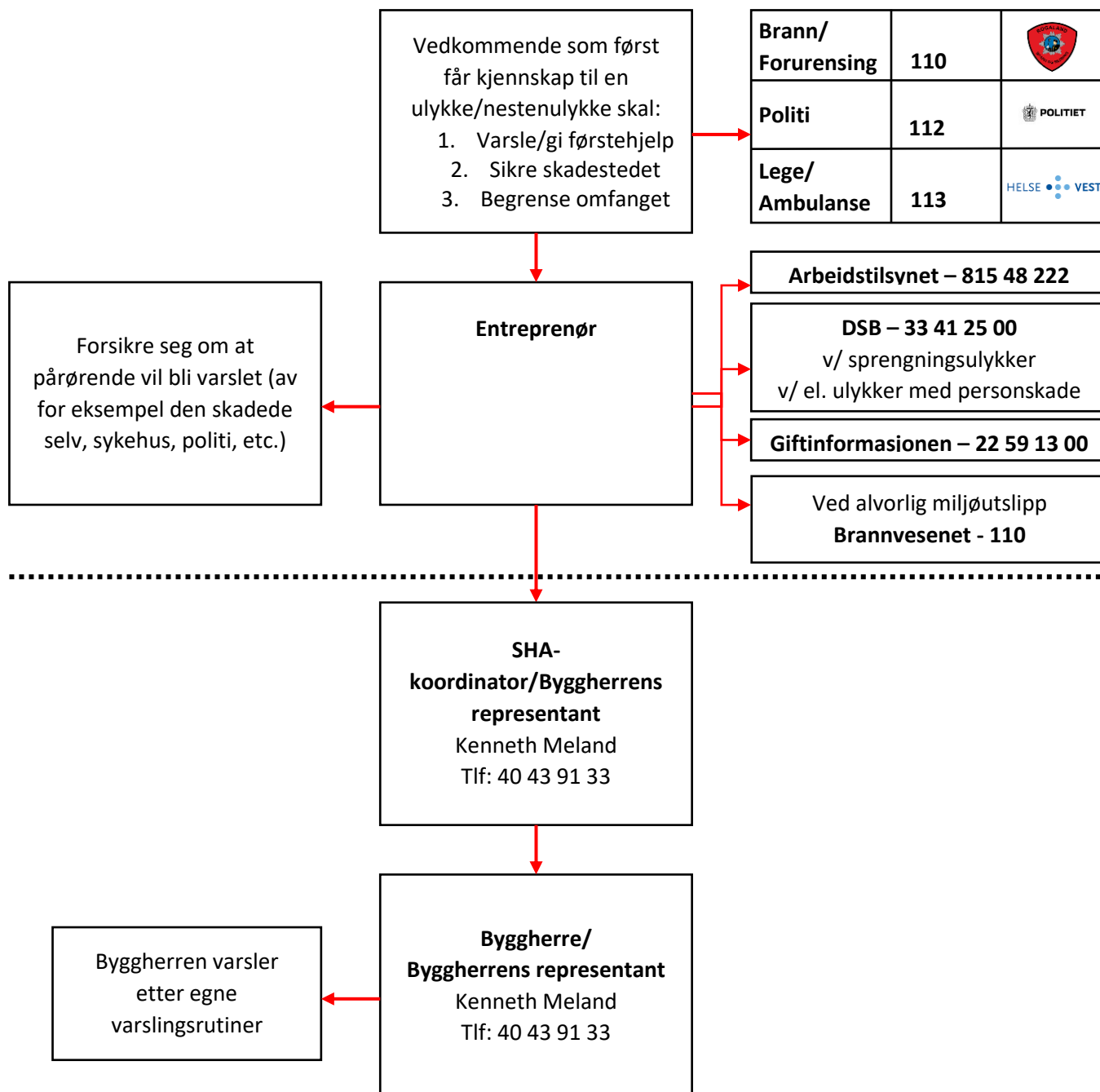
	Hjelmeland kommune	17.1. UØNSKET HENDELSE	17.1.1. DATO:
ENHET:		<i>Sendes nærmeste overordnede</i>	Meldt av:
AKTIVITET: Hva gjorde du når hendelsen oppstod (sted / arbeidsoperasjon): (skader/ ulykker og utagering rapporteres elektronisk)			
BESKRIVELSE: Hva var den uønskede hendelsen			
FORSLAG TIL KORRIGERENDE TILTAK:			
LEDERS VURDERING:			

(Leder sørger for at kopi av ferdig utfylt skjema sendes den som meldte hendelsen og verneombud. AMG skal gjennomgå skadestatistikk og uønskede hendelser/avvik. AMG skal sikre kontroll og evaluering av gjennomførte tiltak).

Bilag 2 – Varslingsplan for ulykker og nestenulykker

Prosjekt: Bjødnabu skiløype

Adresse: Husstølvegen 460, 4130 Hjelmeland

<p>Nestenulykke:</p> <p>Alvorlig nestenulykke som kunne medført skade eller dødsfall skal varsles til Byggherreombud og Arbeidstilsynet.</p>	<p>Når du varsler, oppgi følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvem som ringer - Hvor det har hendt - Hva som har hendt - Om noen/noe er skadet, alvorlighetsgrad, skadens art og omfang, antall som er skadet og om noen er 	<p>Uttalelser til pressen:</p> <p>Det er kun Byggherren som kan uttale seg til pressen ved en eventuell ulykke.</p>
---	--	--